

Aile İletişimi Deprem mi Geçiriyor ?

Hayat | Aydın TALAY

Aile, bir milleti ayakta tutan çekirdek hükmündedir. Onun sağlam ve insicamlı oluşu, hertürlü sarsıntıya dimdik karşı koyan hali bu kısacık fâni âlemde insana hayatının en âsude ve güzel geçmesini sağlar. Topluma hayırlı ve kalıcı eserler veren ve unutulmayan nice başarılı insanlar hep sağlam ailelerden yetişmiştir. Vücuttaki organların sağlamlığı nasıl anı gibi çalışır tiritil tiritil hücrelerin korunması ile mümkünse bir milletin bekası için de ailelerin muhafazası şarttır. Maalesef batılı hayat tarzını esas aldığımız yaklaşık iki asırdanberidir bu nadide cevherimiz gündün güne zayıflamaya, kopup dağılmaya başladı. Ne hazindir ki boşanmalarda onlarla yarışır rakamlara ulaştık. Zira batılı toplum ve fert maddi çıkar, dünyevî rahatlık ve heva üzerine bina edilmiştir. Yaratılmışların en şerefli olan insanı tarifleri bile bizim ölçülerimize uymaz. Keşke Sultan II. Mahmud döneminde padişaha yazdığı mektupla bizi uyaran Prens Meternih¹ ve benzerlerinin sözlerini dikkate alarak sadece hikmet mesabesindeki teknolojilerini almakla yetinerek koyu taklitçileri olmasaydık.

Aile dinamik yapısını kaybedince sekinet, huzur ve anlayışın kaynağı

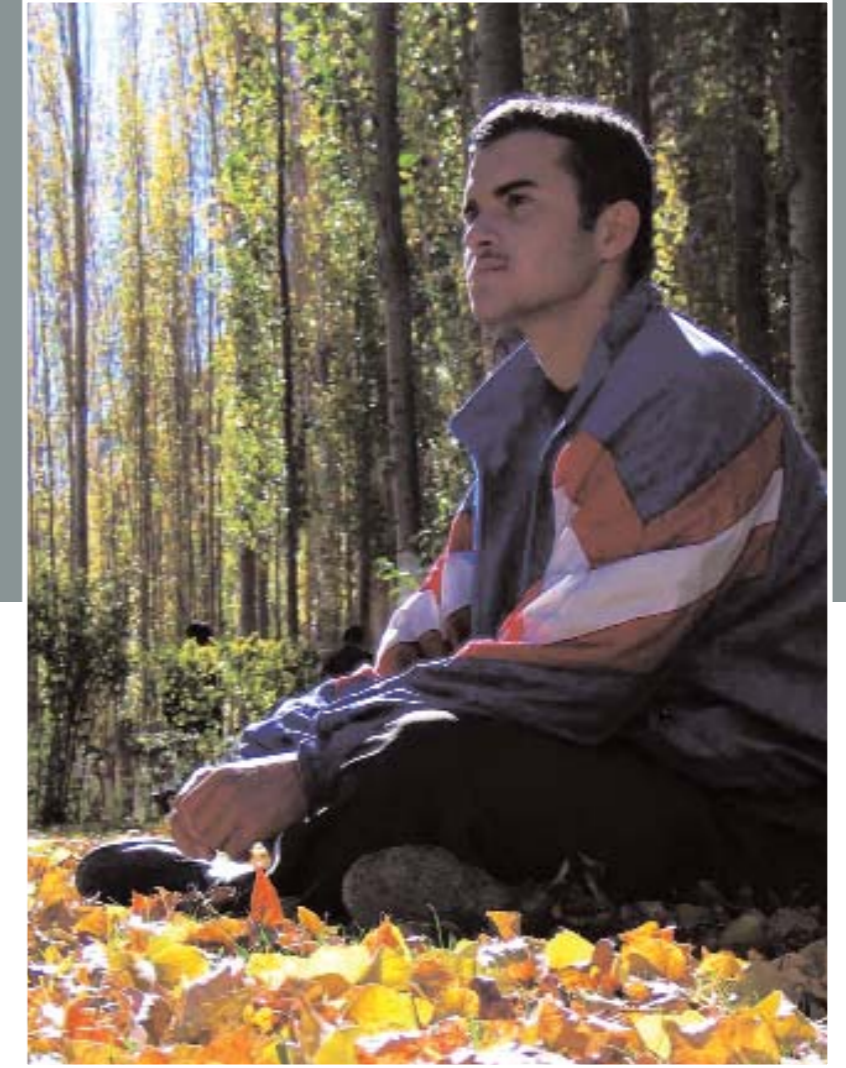
olan iletişim de bundan nasibini aldı. Artık televizyonun ders ve ibretten uzak yayınlarına mahkum, yekdiğerine yabancı varlıklar otel odaları gibi içerde dolaşmaya başladı. Ninenin masalları ile başlayan ve daha sonraki yıllarda tekâmüle ulaşan sohbetler çok gerilerde kaldı. Öncelikle Allah rızasına yönelik olarak başlayan birlikteki saf ve nezih haleti ruhiye yerini; at yarışları gibi okul ve kurs bitirip diploma almaya, nefsin ve hevanın kölesi olarak herşeye maddî menfaat gözlüğü ile bakmaya terketti.

Doğru bilgi ve becerinin yaygınlaştırılması, önemi ve fazileti yanında onun yaşamamızın vazgeçilmez bir parçası kılınmasında aile içi iletişimin büyük önemi vardır. Allahın büyük nimeti olan yavru daha meydana gelmeden ve evlilik eşğine adım atmadan bu konuda kendimizi sıygadan geçirerek yetiştirmeğe azmetmeliyiz. Evlilik ölçüleri ve ilk adımın doğru atılması basit görülmeyle tesbih insicamı içinde işlenmelidir. En azından bu konuda yazılmış eserlerden edinmek ve okuyarak bellemek borcundayız. Zira çocuğun adının konmasından faydalı bir insan olmasına kadar ağır fakat zevkli ve bereketli dönem

genci beklemektedir. Böylece bilgi, fikir, haber, tutum, duygu ve beceriler gelişme safhasına göre ihmal edilmeden adım adım ve islâmî neşe içinde verilirse yuvanın temeli sağlıklı atılmış olur. Bu şekilde olan fiili dualara kavli dualar da eklenince sonsuz şefkat ve merhamet sahibi Mevla en güzel kapıyı açıp her türlü tehlikelerden koruyacaktır inşaallah. Evlilik ve evlâdın bir imtihan olduğu şuuru da unutulmayarak ailede manevî iklim hakim kılınırsa aile korunduğu gibi topluma merhem olacak fertler de çıkabilir. İşte aradan geçen beş asra ve hertürlü tehlikeye rağmen Somuncu Baba ailesinin beş asırdır dimdik ayakta kalmasının sırrını herhalde burada aramak gerekiyor.

Aile içi iletişimde çocuk ciddiye alınmalıdır. Ağlamasından, mimik ve jestlerine kadar dikkatle takip ederek onu doğru teşhis etmeye, anlamaya çalışmalıyız. Allah'ın yüce Resulü (s.a.v.) nün cennetin anaların ayağı altında olduğuna işareti anaların yükünün ağırlığı kadar zevkli olmasından kaynaklanıyor. Gönüllere girmesini bilen Yunus Emre yedi asır önce bir gerçeği şu veciz ifadesi ile ortaya koymaktadır: "Benim bir karnıcaya bile ulu nazarım vardır." Çocuğa durma-

dan emir ve yasaklar koymakla onun bizi anlayışını bekleyemeyiz. Onun diyaframı en dakik bir fotoğraf makinesi gibi çalıştığını gözardı etmeyeceğiz. Aksi halde çocuğun yorulup bunaldığını ve daha küçük yaşlarda birtakım aksilikleri belleğine sokarak bunaldığını göreceksiniz. Çocuğun dış dünya hakkında tecrübe kazanmasına sözle, bağırma, azarlama ve vurma ile yardımcı olamayız. Ancak düşüp kalkma, üşüme ve parmağının yanması ile ne olduğunu kavrayabilecektir. Bu bakımdan anne baba çocuğu tehlikeli ortama sokmadan ve her an müdahaleci tutumda bulunmadan metanet ve güzellik içinde arkasından gözetleyici olmalıdır. Hata yaptığı zaman öfkelenmeden şefkat ve merhametle yaklaşarak hatayı gidermeye çalışmalıyız.² Çocuğa şımartmadan sevdiğini bildirmelidir. Çocuğun hep sakin olmasını beklemek yanlıştır. Aksine çok fazla sakin çocuklar endişe verici olabilirler. Çocuğun fevkalade tecessüsünün önüne geçemezsiniz. Sorularına karşı aldırmağıktan gelmek veya kızmak çare değildir. Büyüyünce meraklı, ilgisiz dediğimiz tiplerin çocuklukta hep tepki ile karşılaştığını unutmayalım. Çocuk rehberliğinde nasihat en sonra gelmeli kendi öz kuvvetini tanınmasına imkan verilmelidir. Unutmayalım ki çocuklar sadece bizim he-

ves ve zevkimiz için verilmemiştir. Kendi meleke ve zekasını geliştirip hayırlı istikamette kullanmasına yardımcı olacağız. Doğruyu, güzeli, iyiyi bulmada mücahede ruhu kazanmalıdır. Çocuğun serbest karar vermesine ve eşit muamele görmesine itina gösterilmelidir. Hatası hoş görülerek yaptığı her iyi şey takdirle karşılanmalıdır. Çocuk terbiyesi çocuğun seçme ve mesut olmasının önüne geçmekle kazanılmaz. Okul sadece bilgi hamalı yetiştirme yeri değildir. Çocuğa hayatla iç içe olan her konuda hizmet, fedakarlık, topluma ve aileye uyma, paylaşma bilinci, okuma, sanat, düşünme ve anlama zevki konusunda mum gibi erimeye namzet öğretmenlere önemli görevler düşüyor.³ Çocuk bünyesinin kalori ihtiyacı fazla olduğu gibi ruhunu da kısıp sokma-

dan kanatlandırarak ortamı da erken demeden hazırlamak borcundayız. İyi bir ebeveyn sevgi, müsamaha, otorite ve sabrı yerinde ve ölçülü kullanmaya dikkat etmek ve bilmediklerini danışmak zorundadır. Böylece sağlıklı işleyecek olan aile içi iletişim hayırlı neticeler verecektir.

Ergenlik çağının sorunlarını bilerek ona yaklaşmak ve gençlerimize kötü örneklerden uzak durma basiretini verebilmeliyiz. Efendimiz (s.a.v.) bir hadisi şeriflerinde şöyle buyurmaktadır: "İyi bir evlâd olması için çocuğuna yardımcı olan babaya Allah rahmetini indirsin."

Bibliyografya:

- 1- Meternih 19.Yüzyıl başlarındaki Avusturya-Macaristan prensidir.
- 2- Prof.Dr.Kemal Çakmaklı,Aile İletişim ve Sosyal Sağlık Şif:32-140
- 3- Dr. Abdullah Nâsh İvân, İslâm'da Aile Eğitimi C:1-2